

RAISIO

Tilinpäätös-
tiedote

2013

Raisio Oyj

RAISIO PARANSI EDELLEEN TULOSTAAN

Tammi-joulukuu 2013

- Konsernin liike-tulos parani lähes 14 %:lla vertailuvuodesta. Liike-tulos ilman kertaeriä oli 39,3 miljoonaa euroa (34,6 milj. euroa vuonna 2012), mikä on 7,1 % (5,9 %) liikevaihdosta.
- Vahva 71,8 miljoonan euron positiivinen kassavirta, yritys on nettovelaton.
- Brändit-yksikön kannattavuus oli hyvä. Liike-tulos ilman kertaeriä oli 13,6 % (11,3 %) liikevaihdosta.
- Raisioagro teki voitollisen liike-tuloksen: 3,1 miljoonaa euroa (-0,3 milj. euroa ilman kertaeriä).
- Konsernin liikevaihto oli 557,6 miljoonaa euroa (584,1 milj. euroa).
- Osakekohtainen tulos ilman kertaeriä oli 0,20 euroa (0,18 euroa).
- Osinkoesitys 0,13 euroa (0,12 euroa) osakkeelta, kahdeksas peräkkäinen kasvuvuosi.

Loka-joulukuu 2013

- Konsernin liike-tulos parani 26 %:lla vertailukaudesta. Liike-tulos ilman kertaeriä oli 8,4 miljoonaa euroa (6,6 milj. euroa Q4/2012), mikä on 6,4 % (4,8 %) liikevaihdosta.
- Brändit-yksikön liike-tulos ilman kertaeriä oli 12,9 % (10,0 %) liikevaihdosta.
- Raisioagron liike-tulos oli -0,3 miljoonaa euroa (-0,1 milj. euroa ilman kertaeriä) kasviöljyliiketoiminnan jo päättyneen käyntikauden tappiosta johtuen.
- Konsernin liikevaihto oli 131,2 miljoonaa euroa (137,5 milj. euroa).

Raisio-konsernin keskeiset tunnusluvut ilman kertaluonteisia eriä

		Q4/ 2013	Q4/ 2012	Q3/ 2013	Q2/ 2013	Q1/ 2013	2013	2012
Tulos, jatkuvat toiminnot								
Liikevaihto	M€	131,2	137,5	149,5	148,6	128,3	557,6	584,1
Liikevaihdon muutos	%	-4,6	-0,9	-7,1	-1,3	-4,9	-4,5	5,7
Liike-tulos (EBIT)	M€	8,4	6,6	12,0	11,0	8,0	39,3	34,6
Liike-tulos	%	6,4	4,8	8,0	7,4	6,2	7,1	5,9
Poistot ja arvonalennukset	M€	3,7	4,1	3,7	3,7	3,9	14,9	16,6
Käyttökate (EBITDA)	M€	12,1	10,8	15,6	14,7	11,9	54,3	51,2
Nettorahoituskulut	M€	-0,4	-0,4	-0,2	-0,8	-0,4	-1,8	-2,5
Tulos/osake (EPS)	€	0,05	0,04	0,06	0,05	0,04	0,20	0,18
Tase								
Omavaraisuusaste	%	-	-	-	-	-	68,2	64,1
Nettovelkaantumisaste	%	-	-	-	-	-	-8,6	4,9
Korollinen nettorahoitusvelka	M€		-	-	-	-	-28,5	16,2
Oma pääoma/osake	€	-	-	-	-	-	2,13	2,10
Osinko/osake	€	-	-	-	-	-	0,13*	0,12
Bruttoinvestoinnit **	M€	7,8	17,0	4,0	3,0	1,7	16,5	24,6
Osake								
Osakekannan markkina-arvo ***	M€	-	-	-	-	-	683,1	479,3
Yritysarvo (EV)	M€	-	-	-	-	-	654,6	495,5
EV/EBITDA		-	-	-	-	-	12,1	9,7

* Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

** Sisältää yritysostot

*** Ilman konsernin omistamia omia osakkeita

Tilinpäätöstiedotteen tekstiosassa vertailuluvut on esitetty suluissa. Tilinpäätöstiedotetta ei ole tilintarkastettu.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODESTA 2013

”Raisio-konserni teki vuonna 2013 ennätysellisen, lähes 40 miljoonan euron liikutuloksen. Liikutulos parani vertailuvuodesta lähes 14 prosentilla. Liikutuloksen selvä parantaminen Euroopan haastavassa taloustilanteessa on yritykseltä ja organisaatiolta hyvä suoritus.

71,8 miljoonan euron positiivisella kassavirralla konsernin tase on pidetty vahvana. Kasvujakson aikana velattomin kauppahinnoin toteutetuista yli 200 miljoonan euron yritysostoista huolimatta Raisio on nettovelaton yhtiö. Tämä antaa meille hyvät mahdollisuudet jatkaa kasvujakson toteuttamista strategiamme mukaisesti.

Viime keväänä perustetun Raision ja Intellectual Venturesin (IV) yhteisyrityksen Benemilk Oy:n toiminta on edennyt odotetun hyvin. Jo tähän mennessä on jätetty useita Benemilk[®]-innovaatioon liittyviä uusia patenttihakemuksia ja lisää hakemuksia on työn alla. Neuvottelut mahdollisten Benemilk-lisenssipartnereiden kanssa on aloitettu.

Maailman ruoka- ja agrosektorien haasteiden ratkaisemisessa Benemilk Oy:stä näyttäisi olevan muotoutumassa holding-yhtiö, joka laajemminkin yhdistää IPR:n ja teknologiat. Viimeisin esimerkki tästä on USA:ssa loppuvuonna 2013 jätetty patenttihakemus uuteen lohenrehuun liittyvästä keksinnöstä, jota Raisioagro jo hyödyntää kirjolohen rehuissaan.”

KONSERNIN JATKUVAT LIIKETOIMINNOT

Taloudellinen raportointi

Raisio-konserni raportoi jatkuvien toimintojen mukaisesti ja katsauksen luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Jatkuvien toimintojen mukaisesti raportoivat yksiköt ovat Brändit ja Raisioagro.

Brändit-yksikköön kuuluvat Consumer brands ja Licensed brands -toiminnot. Consumer brands käsitellään katsauksessa päämarkkina-alueittain, jotka ovat Länsi-Eurooppa, Pohjois-Eurooppa ja Itä-Eurooppa. Raision myymä non-dairy -liiketoiminta sisältyy Pohjois-Euroopan lukuihin 9.5.2013 asti. Licensed brands sisältää Benecol-liiketoiminnan ja yhteisyritys Benemilk Oy:n 1.7.2013 alkaen.

Raisioagro-yksikköön kuuluvat rehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet, kasviöljyt, viljakauppa ja bioenergia.

Vertailuluvut suluissa viittaavat vastaavaan ajankohtaan tai -jaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin ole mainittu.

KATSAUS LOKA-JOULUKUULTA 2013

Toimintaympäristö

Raisioagron uusi rehujen rasvahappo-optimointi kirjolohen loppukasvatusvaiheeseen sai Suomessa paljon positiivista palautetta. Keksintö tehostaa kasvatetun lohen tuotantoketjua ja parantaa liiketoiminnan kannattavuutta, sillä rypsiöljyä kalliimman ja saatavuudeltaan rajallisen kalaöljyn korvaaminen rypsiöljyllä vähentää kalanrehuissa koko kasvatuskaudella käytettävän kalaöljyn määrän lähes puoleen säilyttäen kalan hyvän rasvahappokoostumuksen. Raisioagron Hercules LP Opti -tuotekonseptissa hyödynnetään uutta keksintöä ja suomalaiset asiakkaat ovat ottaneet uutuuden hyvin vastaan.

Maidon markkinatilanne säilyi Suomessa hyvänä ja maidon tuotanto kääntyi selvään 1,4 prosentin nousuun muutaman vuoden paikallaan polkemisen jälkeen. Käytännössä tuotannon kasvu tarkoitti 106 litraa enemmän maitoa lehmää kohden vuodessa, mikä toi tuottajille noin 14 miljoonan euron lisätilin. Raisioagro säilytti markkinajohtajuuden Suomen naudanrehujen markkinoilla. Lypsykarjan-rehujen myynti painottui pidemmälle jalostettuihin tuotteisiin, kuten Benemilk-rehuihin.

Kolesterolia alentavien terveysvaikutteisten elintarvikkeiden päämarkkinoilla Euroopassa kilpailu jatkui tiukkana. Private label -tuotteiden myynti kasvoi, mihin vaikutti suurelta osin Euroopan heikko taloustilanne. Benecol-tuotteiden markkinoilla eri maiden myyntien kehityksessä oli edelleen suuriakin eroja. Benecol-tuotteiden myynti kasvoi Suomessa, Puolassa ja Aasiassa.

Suomen kuluttajatuotteiden markkinoilla kilpailu jatkui haastavana. Tähän vaikutti osaltaan myös Suomen taloustilanne. Toteutettujen tehostamistoimenpiteiden ja tuotevalikoiman uudistamisen ansiosta Raision pääbrändien myynti kasvoi vertailukaudesta.

Kuluttajatuotteiden myynti Isossa-Britanniassa jatkui hintavetoisena. Raisio on vähentänyt omaa promootioaktiivisuuttaan, mikä sokeriin liittyvän medianäkyvyyden ohella vaikutti Raision aamiaismurojen myyntiin. Makeisten myynti kasvoi.

Liikevaihto

Raisio-konsernin liikevaihto oli loka-joulukuussa 131,2 (137,5) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön liikevaihto oli 78,0 (76,5) miljoonaa euroa ja Raisioagro-yksikön 53,4 (61,3) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liikevaihto oli 0,3 (0,5) miljoonaa euroa.

Tulos

Raisio-konsernin liiketulos oli loka-joulukuussa 6,3 (4,5) ja ilman kertaeriä 8,4 (6,6) miljoonaa euroa, mikä on 4,8 (3,2) ja ilman kertaeriä 6,4 (4,8) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön liiketulos oli 7,9 (5,7) ja ilman kertaeriä 10,0 (7,6) miljoonaa euroa, Raisioagron -0,3 (-0,5 ja ilman kertaeriä -0,1) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liiketulos oli -1,4 (-0,8 ja ilman kertaeriä -0,9) miljoonaa euroa. Katsauskaudella kirjattiin 2,1 miljoonan euron kertaerä makeisliiketoiminnan keskittämisen- ja tehostamiskuluja. Vertailukaudella Raisio kirjasi 2,2 miljoonan euron kertaerän yt-neuvottelujen ja Candy Plus -yritysoston kuluja.

Liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset, jotka on tuloslaskelmassa jaettu toiminnoille, olivat loka-joulukuussa 4,3 ja ilman kertaeriä 3,7 (4,1) miljoonaa euroa.

Konsernin nettorahoituserät olivat loka-joulukuussa -0,4 (-2,7 ja ilman kertaeriä -0,4) miljoonaa euroa. Raisio kirjasi vertailukaudella kertaluonteisena rahoituseränä 2,3 miljoonan euron korollisen lainasaamisen arvonalennuksen.

Loka-joulukuussa konsernin tulos ennen veroja oli 5,9 (1,8) ja ilman kertaeriä 8,0 (6,2) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos verojen jälkeen loka-joulukuussa oli 5,7 (1,9) ja ilman kertaeriä 7,4 (5,4) miljoonaa euroa. Konsernin jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos loka-joulukuussa oli 0,04 (0,01) ja ilman kertaeriä 0,05 (0,03) euroa.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat loka-joulukuussa 7,8 (2,9 ja yritysostojen kanssa 17,0) miljoonaa euroa, mikä on 5,9 (2,1 ja ilman kertaeriä 12,3) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön bruttoinvestoinnit olivat 7,1 (1,4 ja yritysostojen kanssa 15,4) miljoonaa euroa, Raisioagron 0,7 (1,0) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 0,1 (0,5) miljoonaa euroa.

Katsauskauden kaksi suurinta investointia liittyivät Länsi-Euroopan välipala- ja makeistoimintojen tehostamiseen ja keskittämiseen. Näiden investointien myötä tehtaiden kapasiteetti lisääntyy ja laatu- ja laatutaso paranee sekä teknisesti että toiminnallisesti.

Brändit-yksikkö

Vuoden viimeisellä neljänneksellä Brändit-yksikön liikevaihto kasvoi hieman vertailukaudesta ja oli 78,0 (76,5) miljoonaa euroa. Merkittävimmin katsauskaudella kasvoi Candy Plusin liikevaihto. Vertailukauden liikevaihtoon sisältyi non-dairy -tuotteiden myynti ja 16.10.2012 asti Bungen margariinien välitysmyynti Suomessa ja Ruotsissa.

Brändit-yksikön liiketulos oli 7,9 (5,7) ja ilman kertaeriä 10,0 (7,6) miljoonaa euroa, mikä on 10,2 (7,5) ja ilman kertaeriä 12,9 (10,0) prosenttia liikevaihdosta. Katsauskaudella kirjattiin 2,1 miljoonan euron kertaerä makeisliiketoiminnan keskittämisen- ja tehostamiskuluja. Vertailukauden liiketulokseen on kirjattu 1,9 miljoonan euron kertaerä yt-neuvottelujen sekä Candy Plus -yritysoston kuluja. Kaikki Consumer brands -markkina-alueet paransivat liiketulostaan katsauskaudella. Merkittävimmin paranivat Benecolin ja Pohjois-Euroopan toimintojen liiketulokset.

Liiketoimintakatsaus

Aamiaismurojen myynti Länsi-Euroopan markkinoilla Isossa-Britanniassa oli selvästi vertailukautta matalampi. Välipalapatukkatuotannon keskittäminen Newportin tehtaille Walesiin eteni suunnitelmien mukaisesti. Tywynin tehtaan tuotannon siirron jälkeen Newportin tehdas on Euroopan suurimpia välipalapatukoiden valmistajia. Jatkuvasti käynnissä olleen tehtaan merkittävä laajentaminen on ollut haastava projekti. Vaikka laajennusinvestointi on sujunut hyvin on se kuitenkin heikentänyt tehokkuutta, joustavuutta ja toimitusvarmuutta.

Raision makeismyynti kasvoi selvästi. Suurimman osan kasvusta toi vuoden 2012 marraskuussa hankittu tšekkiläinen Candy Plus. Isossa-Britanniassa myynnin kasvu painottui vähittäiskaupan private label -tuotteiden myyntivolyymien kasvuun. Raisio lanseerasi Fox's- ja Poppets-brändeillä uutuustuotteita Ison-Britannian markkinoille. Tuotannon siirto tehostamistoimien myötä suljettavalta Skegnessin makeistehtaalta Leicesterin ja Rohatecin tehtaille käynnistyi.

Pohjois-Euroopan Consumer brands -toiminnoissa päättyi toiminnan tehostamisen ja tuotesalkun uudistamisen vuosi ja liiketoiminnan kannattavuus parani selvästi. Syksyllä lanseerattiin onnistuneesti uusi mustikkainen Benecol-tehojuoma, joka nousi vuoden viimeisellä neljänneksellä eniten myydyksi Benecol-tehojuomaksi ja kasvatti koko segmentin myyntiä Suomessa. Myös Elovena-tuotteiden vähittäiskauppamyynti jatkoi hyvää kasvuaan ja Horeca-myyntin kannattavuus parani keskittymisen myötä.

Itä-Euroopan markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa Raision kuluttajatuotteiden kysyntä pysyi hyvällä tasolla. Erityisen hyvin kasvoi Benecol-margariinien myynti Puolassa.

Benecol-tuotteiden myynti kasvoi vertailukaudesta kotimarkkinoilla Suomessa ja Puolassa sekä Indonesiassa. Benecol-tuotteiden suurimmalla markkina-alueella myynti jäi vertailukautta matalammaksi.

Raisioagro-yksikkö

Vuoden viimeisellä neljänneksellä Raisioagron liikevaihto pieneni vertailukaudesta 53,4 (61,3) miljoonaan euroon. Liikevaihtoa laskivat viljaraaka-aineiden hintojen alenemisen vaikutus reuhintoihin, sian- ja siipikarjanrehujen pienentynyt myyntivolyymi ja kasviöljyteollisuuden liikevaihdon lähes puolittuminen.

Liiketulos oli -0,3 (-0,5 ja ilman kertaeriä -0,1) miljoonaa euroa. Kasviöljytehtaan loppusyksyn käyntikauden tappio vei koko yksikön liiketuloksen miinukselle. Rehujen ja tuotantopanosten liiketulos parani vertailukaudesta. Raisioagron vertailukauden liiketulokseen on kirjattu 0,4 miljoonan euron kertaerä kasviöljytehtaan yt-neuvottelujen kuluja.

Liiketoimintakatsaus

Lämpimän sään ansiosta kalanrehukausi jatkui pitkälle syksyyn kasvattaen sekä kotimaan myyntiä että vientiä vertailukaudesta. Raisioagron naudanrehujen myynti oli vertailukauden tasolla, mutta keskittyi korkeamman jalostusasteen rehuihin. Viimeisellä vuosineljänneksellä Benemilk-rehujen myynti kasvoi merkittävästi vertailukaudesta Raisioagron toteuttaman ruokintakiertueen ja Benemilk-kampanjan ansiosta.

Uuden strategiansa mukaisesti Raisioagro on määrätietoisesti kasvattanut osuuttaan rehujen lisäksi myös muissa tuotantopanoksissa ja -tarvikkeissa. Lannoitteiden ja polttoaineiden myynti kasvoi vertailukaudesta. Verkkokauppa on vakiinnuttanut asemansa rehujen ja muiden tuotantopanosten luotettavana ja kilpailukykyisenä markkinapaikkana.

Tammikuussa 2014 Raisio keskeytti päätöksensä mukaisesti kasviöljytehtaan käyntikauden ja lomautti henkilöstön.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODESTA 2013

Toimintaympäristö

Euroopan taloustilanne jatkui epävakana ja yritysten marginaalien säilyttäminen oli haastavaa. Vaikka paine ei voimakkaimmin kohdistunut päivittäistavarakauppaan, on Raisiokin reagoanut tilanteeseen. Raisiossa vuosi 2013 oli nimetty toimintojen tehostamisen ja synergioiden hyödyntämisen vuodeksi. Euroopan heikentyneestä markkinatilanteesta huolimatta yritys teki vuonna 2013 nykyisen Raision parhaan liiketuloksen.

Monilla markkinoilla ja kategorioissa toimivissa yrityksissä vaihtuvat yhä nopeammin toimintaympäristön muuttuessa ne kohteet, jotka vaativat johdon erityishuomiota. Raision Pohjois-Euroopan Consumer brands -toimintojen uudelleenorganisointi ja tuotevalikoiman uudistaminen on toteutettu onnistuneesti ja toiminnan kannattavuus on parantunut selvästi. Tällä hetkellä parantamisen painopiste on kohdistettu Ison-Britannian aamiaistuotteet ja välipalat -yksikköön. Tuotannon siirtojen ohella myös murojen sisältämän sokerin herättämiin ulkoisiin paineisiin haetaan ratkaisuja sekä sisäisesti toteutetuilla organisaatiomuutoksilla että vahvistamalla brändiosaamista.

Tulevaisuuden kestäväen ruokaketjun rakentamisessa on elintarviketuotannon hyötysuhteen parantaminen avainasemassa tuoteturvallisuuden rinnalla. Monet elintarvike- ja agrosektoreihin liittyvät globaalit haasteet voidaan kestävää kehitystä tukevilla innovaatioilla kääntää mahdollisuuksiksi ja kannattavaksi liiketoiminnaksi. Benemilk-lypsykarjanrehut ovat esimerkki huippuinnovaatiosta, jolla maitotuotos kasvaa ja maidon pitoisuudet paranevat samalla, kun maidontuotannon hyötysuhde paranee. Vastaavasti uusi Hercules LP Opti -kalanrehukonsepti tehostaa lohien tuotantoketjua ja parantaa kalaviljelyn kannattavuutta kestävästi.

Tuottajia palvelevien yritysten osaamisen merkitys korostuu tilojen määrän vähetessä, tilakoon kasvaessa ja asiakkaiden tarpeiden muuttuessa. Raisioagro kehittää aktiivisesti palvelukonseptiaan ja osaamistaan ollakseen alan johtava toimija, jolla on innovatiivisimmat tuotteet ja ekologisimmat ratkaisut vilja- ja kotieläintilojen tarpeisiin.

Liikevaihto

Raisio-konsernin liikevaihto vuonna 2013 oli 557,6 (584,1) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön liikevaihto oli 304,7 (329,5) miljoonaa euroa, Raisioagro-yksikön 254,2 (255,7) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 1,3 (2,0) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa pienensivät divestoinnit ja keskittyminen ydinliiketoimintaan. Isossa-Britanniassa aamiaismurojen liikevaihtoa pienensi sokeriin liittyvä kielteinen julkisuus ja matala promootiotaso.

Brändit-yksikön osuus konsernin liikevaihdosta oli noin 54 prosenttia ja Raisioagron noin 46 prosenttia. Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 49,1 (49,3) prosenttia eli 273,9 (288,0) miljoonaa euroa.

Tulos

Raisio-konsernin liiketulos vuonna 2013 oli 33,6 (31,7) ja ilman kertaeriä 39,3 (34,6) miljoonaa euroa, mikä on 6,0 (5,4) ja ilman kertaeriä 7,1 (5,9) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2013 liiketulokseen sisältyi 5,7 miljoonan euron kertaerä pääosin Länsi-Euroopan välipala- ja makeistoimintojen tehostamisen ja keskittämisen sekä divestointien kuluja. Konsernin vertailukauden liiketulokseen sisältyy 2,9 miljoonan euron kertaerä yt-neuvottelujen ja yritysoston kuluja.

Brändit-yksikön liike-tulos oli 35,7 (34,9) ja ilman kertaeriä 41,4 (37,4) miljoonaa euroa, Raisioagron 3,1 (-0,7 ja ilman kertaeriä -0,3) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liike-tulos oli -5,1 (-2,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset, jotka on tuloslaskelmassa jaettu toiminnoille, olivat 15,5 ja ilman kertaeriä 14,9 (16,6) miljoonaa euroa.

Konsernin nettorahoituserät olivat -1,8 (-16,0 ja ilman kertaeriä -2,5) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden rahoituserät sisältävät -13,5 miljoonan euron kertaerät, joista -11,2 miljoonaa euroa aiheutui Raisio UK Ltd:n vähemmistöomistuksen vahvistetun kauppahinnan ja taseeseen aiemmin kirjatun kauppahinta-arvion erotuksesta. Lisäksi vertailuvuonna kirjattiin 2,3 miljoonaa euroa korollisen lainasaamisen arvonalennuksena.

Tulos ennen veroja oli 31,8 (15,6) ja ilman kertaeriä 37,6 (32,0) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos verojen jälkeen oli 25,9 (11,7) ja ilman kertaeriä 30,2 (27,0) miljoonaa euroa. Konsernin jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 0,17 (0,08) ja ilman kertaeriä 0,20 (0,18) euroa.

Tase, rahavirta ja rahoitus

Raisio-konsernin taseen loppusumma 31.12.2013 oli 491,2 (517,6) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 331,7 (327,3) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 2,13 (2,10) euroa.

Konsernin korolliset rahoitusvelat 31.12.2013 olivat 55,4 (78,0) miljoonaa euroa. Korollinen nettorahoitusvelka oli -28,5 (16,2) miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2013 oli 68,2 (64,1) prosenttia, ja nettovelkaantumisaste oli -8,6 (4,9) prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto oli 8,6 (4,5) ilman kertaeriä 10,0 (8,3) prosenttia.

Liiketoiminnan rahavirta oli 71,8 (20,9) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma 31.12. 2013 oli 52,8 (84,9) miljoonaa euroa. Käyttöpääomaa vapautui 32 miljoonaa euroa pääasiassa varastoista ja myyntisaamisista.

Raisio Oyj jakoi vuonna 2013 osinkona 19,2 (17,6) miljoonaa euroa vuodelta 2012.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 16,5 (24,6 ja ilman yritysostoja 10,5). Brändit-yksikön bruttoinvestoinnit olivat 13,4 (21,2 ja ilman yritysostoja 7,2) miljoonaa euroa, Raisioagron 2,3 (2,0) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 1,0 (1,4) miljoonaa euroa.

Vuoden suurimmat investoinnit liittyivät Länsi-Euroopan välipala- ja makeistoimintojen tehostamiseen ja keskittämiseen. Välipalapatukoiden valmistusta keskitettiin Isossa-Britanniassa Newportin tehtaalle. Lopetettavalta tehtaalta siirretyt tuotantolinjat otettiin käyttöön tammikuussa 2014. Makeisten tuotantoa keskitetään Isossa-Britanniassa Leicesterin ja Tšekissä Rohatecin tehtaalle. Tuotannon arvioidaan käynnistyvän uusilla tehdaspaikkakunnilla vuoden 2014 toisella ja kolmannella neljänneksellä.

Yritysosotot ja –myynnit

Raisio myi non-dairy -liiketoimintansa käyttöomaisuuden sekä Nordic Milkfreedom ja Soygurt-brändit norjalaiselle Kavlille 5.3.2013 allekirjoitetulla sopimuksella. Liiketoiminta siirtyi uudelle omistajalle 9.5.2013. Raisiolle non-dairy -liiketoiminnan vuosittainen liikevaihto oli noin 7 miljoonaa euroa. Brändit-yksikön vuoden toisen neljänneksen liiketulokseen on kirjattu 0,6 miljoonan euron kertaerä non-dairy -liiketoiminnan myynnistä aiheutuneita omaisuuserien alaskirjauksia sekä kuluja.

Raisio myi ja luovutti 18.4.2013 allekirjoitetulla sopimuksella Yhdysvalloissa sijaitsevan esteröinti-laitoksensa yhdysvaltalaiselle Avoca Inc:lle. Raisiolle Summervillen tehdas toimi varalaitoksena, jota ajettiin pienellä volyymillä. Vuonna 2012 tehtaan liikevaihto ilman kasvistanoliesterin valmistusta oli noin 3,2 miljoonaa euroa. Kaupan myötä Benecol-tuotteiden sisältämän ainesosan, kasvistanoliesterin, toimitusketjua on tehostettu.

Riita-asiat

Raisio on vuonna 2013 aloittanut Suomessa välimiesmenettelyn, joka liittyy sopimussuhteen purkamiseen ulkomaalaisen yhtiön kanssa. Kyseinen vastapuoli on nostanut Raisiota vastaan vastakanteen käsiteltäväksi samassa välimiesmenettelyssä. Raisio pitää vastapuolen vahingonkorvauskannetta täysin perusteettomana, eikä ole kirjannut mitään varauksia sen johdosta.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 6,3 (6,9) miljoonaa euroa, mikä on 1,1 (1,2) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut olivat 4,9 (5,7), Raisioagron 0,5 (1,0) ja muiden toimintojen 0,9 (0,2) miljoonaa euroa. Benemilkin kehitysmenoja on aktivoitu taseeseen 0,3 miljoonaa euroa.

Raisioagron tutkimustoiminnan pääpaino oli Benemilk[®]-rehuinnovaation tehon todentaminen kotimaisin ja kansainvälisin tieteellisin tutkimuksin eri eläinroduilla ja ruokintamalleilla. Lisäksi Suomen markkinoille kehitettiin ja lanseerattiin uusia Benemilk-tuotteita niin, että tuoteperheestä löytyy nyt tuote kaikkiin Suomen yleisimpiin ruokintamalleihin.

Benecol-liiketoiminnan tutkimus- ja kehitystoiminnoissa painottuivat erityisesti Aasian markkinoiden lupaprojektit, joissa saatiin myönteisiä päätöksiä, sekä uudet terveystuotehakemukset.

Elintarvikkeiden tuotekehityksen pääpaino on terveellisten ja ekologisten välipalojen kehittämisessä. Makeisiin on mahdollisuus lisätä aitoja hedelmämehuja ja muita luonnollisia raaka-aineita asiakkaiden tarpeiden mukaisesti.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

BRÄNDIT-YKSIKKÖ

Brändit-yksikkö on jaettu Consumer brands ja Licensed brands -toimintoihin. Consumer brands -toimintoihin kuuluvat kaikki elintarviketoiminnot Länsi-, Pohjois- ja Itä-Euroopan markkina-alueilla. Licensed brands -toimintoihin kuuluvat Benecol ja yhteisyritys Benemilk Oy.

		Q4/2013	Q3/2013	Q2/2013	Q1/2013	2013	2012
Liikevaihto	M€	78,0	73,3	78,1	75,2	304,7	329,5
Consumer brands	M€	70,2	65,6	68,8	66,8	271,4	286,1
Licensed brands	M€	9,7	10,6	10,8	10,3	41,3	45,0
Liiketulos ilman kertaeriä	M€	10,0	10,8	11,1	9,4	41,4	37,4
Liiketulos ilman kertaeriä	%	12,9	14,8	14,2	12,5	13,6	11,3
Kertaerät	M€	-2,1	-3,0	-0,6	0,0	-5,7	-2,5
Liiketulos	M€	7,9	7,9	10,5	9,4	35,7	34,9
Investoinnit *	M€	7,1	3,5	1,9	0,8	13,4	21,2
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	254,2	271,7

* Sisältää yritysostot

Liikevaihto

Brändit-yksikön liikevaihto oli 304,7 (329,5) miljoonaa euroa. Consumer brands -toimintojen liikevaihto oli 271,4 (286,1) miljoonaa euroa. Licensed brands -toimintojen liikevaihto oli 41,3 (45,0) miljoonaa euroa. Iso-Britannia on Brändit-yksikön suurin yksittäinen markkina-alue. Sen osuus koko yksikön liikevaihdosta on yli 40 prosenttia.

Länsi-Euroopan makeistoimintojen liikevaihto kasvoi vertailuvuodesta ennen kaikkea tšekkiläisen Candy Plusin oston myötä. Raision makeisliiketoiminnan liikevaihto on lähes 100 miljoonaa euroa. Kuluttajat ja kansainväliset asiakkaat arvostavat Raision osaamista ja kykyä kehittää uusia tuotteita.

Isossa-Britanniassa välipalapatukoiden myynti kehittyi hyvin. Raision omien aamiais- ja välipalabrändien myynti sen sijaan laski. Merkittävimmin tähän vaikuttivat aamiaismurojen hinnan korotus, matala promootiotaso ja sokeriin kohdistuva ulkoinen paine.

Pohjois-Euroopan liiketoiminnoissa vuoden 2012 lopulla päättynyt Bungen valmistamien margariinien jakeluyhteistyö, non-dairy -liiketoiminnan myynti toukokuussa 2013 ja tuotesalkun uudistuksen seurauksena tehdyt tuotelopetukset johtivat päivittäistavarakauppamyynnin laskuun vuodesta 2012. Samanaikaisesti Pohjois-Euroopan liiketoimintojen tärkeimpien kuluttajabrändien, Elovenan ja Benecolin, myynti kasvoi ja liiketoiminnan kannattavuus parani merkittävästi.

Puolan liikevaihtoa kasvatti Benecol-margariinien myynnin siirtyminen takaisin Raisiolle vuoden 2012 lopulla. Myös Venäjällä liikevaihto kasvoi.

Benecol-liiketoiminnan liikevaihtoa vähensi Raision suurimman lisenssipartnerin toteuttamista muutoksesta johtunut markkinaosuuden ja myynnin pieneneminen Benecol-tuotteiden suurimmalla markkina-alueella sekä rahtivalmistuksen myyntivolyymien pieneneminen Yhdysvalloissa sijainneen esteröintilaitoksen myynnin myötä.

Tulos

Brändit-yksikön vuoden 2013 liike-tulos oli 35,7 (34,9) ja ilman kertaeriä 41,4 (37,4) miljoonaa euroa, mikä on 11,7 (10,6) ja ilman kertaeriä 13,6 (11,3) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2013 liike-tulokseen sisältyi 5,7 miljoonan euron kertaerä pääosin Länsi-Euroopan välipala- ja makeistoimintojen tehostamisen ja keskittämisen kuluja sekä divestointien kuluja.

Länsi-Euroopan makeistoimintojen liike-tulos parani Candy Plusin oston ja hyvän myynnin kehityksen ansiosta. Toisaalta aamiaistuotteiden myyntivolyymien pieneneminen Isossa-Britanniassa pienensi liike-tulosta.

Pohjois-Euroopan toiminnoissa erityisesti Elovena- ja Benecol-brändien myynnin hyvä kasvu paransi liike-tulosta. Liike-tulokseen parantumiseen vaikuttivat merkittävästi myös liike-toiminnan uudelleenorganisointi ja heikosti kannattavien tuotteiden karsiminen tuotesalkusta.

Itä-Euroopan liike-toimintojen liike-tulos parani selvästi Benecol-margariinien myynnin kasvaessa Puolassa.

Benecolin liike-tulos pieneni kasvistanoliesterin ja rahtivalmistuksen myyntivolyymien laskusta johtuen. Kiinteitä kuluja karsittiin. Myynti kehittyi positiivisesti erityisesti Aasiassa, joka on Benecol-tuotteiden tärkein kasvualue. Benecol-liike-toiminnan liike-tulos on edelleen hyvällä, liike-toiminnalle ominaisella tasolla.

Consumer brandsLänsi-Eurooppa**Makeiset**

Raision Tšekistä marraskuussa 2012 ostama Candy Plus on integroitu osaksi Länsi-Euroopan makeisliike-toimintaa. Vuonna 2013 makeisten kuluttajakysyntä Raision päämarkkina-alueilla oli tasaista. Erityisen hyvin kehittyi pehmeiden hedelmämakeisten myynti. Suurten uutuustuotelanseerausten sijaan Raisio keskittyi pakkausvaihtoehtojen laajentamiseen, hinnoitteluun ja promootiomekanismien kehittämiseen. Isossa-Britanniassa kuluttajakysyntä jatkui hintavetoisena, mikä näkyi brändituotteiden kiristyneenä kilpailuna ja vähittäiskauppojen private label -valikoiman laajentumisena.

Raision makeismyynnistä yli neljännes on omia brändituotteita, lopun muodostuessa asiakkaiden omista brändituotteista ja muille makeistoimijoille valmistettavista tuotteista. Raision tunnetuimmat omat makeisbrändit ovat Fox's Glacier, Juicee Gummees ja Poppets.

Candy Plusin oston yhteydessä otettiin Rohatecin tehtaalla käyttöön uusi pehmeiden hedelmämakeisten tuotantolinja. Uudella linjalla valmistettavien makeisten kysyntä on täyttänyt odotukset. Raisio uskoo pehmeiden hedelmämakeisten kysynnän kasvun jatkuvan.

Raisio päätti lokakuun lopussa laajan selvitystyön ja neuvottelujen jälkeen siirtää suurimman osan Skegnessin tehtaan makeisvalmistuksesta toiselle Isossa-Britanniassa sijaitsevalle tehtaalleen Leicesteriin ja osan Tšekissä sijaitsevalle Rohatecin tehtaalle. Skegnessin tehtaalla makeisten valmistus päättyy maaliskuun 2014 loppuun mennessä. Tehtaan työntekijöille on tarjottu töitä Raision muilta Ison-Britannian tehtailta. Tuotannon keskittämisen vuosittaisten säästöjen arvioidaan olevan noin kaksi miljoonaa euroa. Tuotannon on määrä käynnistyä uusilla tehdaspaikkakunnilla toisella vuosipuoliskolla.

Aamiais- ja välipalatuotteet

Ison-Britannian heikosta kuluttajakysynnästä ja kiristyneestä hintakilpailusta johtuen myös Raision aamiaistuotteiden myynti pieneni selvästi vertailuvuodesta. Aamiaistuotteiden kokonaismarkkinoilla promootiotaso säilyi korkeana. Raisio toteutti vähittäiskaupassa Honey Monster -tuotteiden hinnankorotukset ja koko vuoden promootiotasomme oli aikaisempaa matalampi. Yhtiö on käynnistänyt toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

Raisio päätti elokuussa 2013 osana toimintojen tehostamista siirtää Tywynin tehtaan välipalapatukoiden valmistuksen Etelä-Walesissa sijaitsevalle Newportin tehtaalle. Vuositason säästöjen arvioidaan olevan 1,4 miljoonaa euroa. Tuotannon siirto on toteutettu ja täyteen vauhtiin tuotannon Newportissa arvioidaan pääsevän ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Välipalapatukoiden myynti kehittyi hyvin vuonna 2013. Erityisen hyvin kasvoi partnereiden brändeillä valmistettujen tuotteiden myynti. Newportin tehtaalla toteuttava mittava investointi lisää valmistuskapasiteettia ja parantaa kasvumahdollisuuksia merkittävästi.

Raision aamiais- ja välipalatuotteiden valikoimasta yli puolet on omia brändituotteita. Näistä suurin on Honey Monster. Muita tunnettuja brändejä ovat Harvest Chewee ja Dormen. Tunnetuin lisensoidusta brändeistä on Weightwatchers. Raisio on merkittävä vähittäiskaupan omien brändituotteiden ja partnereiden brändeillä myytävien välipalojen valmistaja.

Pohjois-Eurooppa

Pohjois-Euroopan toiminnoissa toteutettiin vuoden 2012 lopussa käynnistetty tervehdyttämisohjelma, jonka tavoitteina olivat liiketoiminnan kilpailukyvyyn ja kustannustehokkuuden parantaminen sekä tuotesalkun uudistaminen. Tervehdyttämisohjelman tuloksena liiketoiminnan toimintaedellytykset ja kannattavuus paranivat merkittävästi.

Kuluttajien suosimien Elovena-aamiais- ja välipalatuotteiden sekä kolesterolia alentavien Benecol-tuotteiden myynnin kasvu jatkui vahvana Suomessa. Erityisen hyvin kasvoi Elovena Hetki -puurojen sekä Elovena-välipalakeksien ja -juomien myynti. Elovena palkittiin Mainostajien liiton vuoden brändinrakentaja palkinnolla syyskuussa 2013.

Tuotesalkun uudistamisen myötä valikoimasta poistettiin useita kymmeniä pieniä ja heikkokatteisia tuotteita. Raisio myi keväällä non-dairy liiketoiminnan norjalaiselle Kavlille. Ruotsissa ja Baltiassa siirryttiin tehokkaaseen jakelijayhteistyömalliin.

Horeca-, teollisuus- ja leipomomyynnissä hintakilpailu jatkui erittäin tiukkana ja myynti laski edelliseen vuoteen verrattuna Raision vetäytyttyä matalan kannattavuuden sopimuksista. Vuoden viimeisellä neljänneksellä toteutetun kustannussäästöohjelman tuoma parantunut hintakilpailukyky näkyi tilausmäärien kasvuna.

Itä-Eurooppa

Puolassa, Venäjällä ja Ukrainassa vuosi 2013 oli odotetun hyvä. Nordic-brändillä myytävien hiutaleiden myynti kasvoi tasaisesti Venäjällä ja Ukrainassa.

Puolassa Sulman pastavalikoimaa uudistettiin ja tuotteiden myynti laajennettiin kattamaan koko maan, mikä näkyi myynnin noin 20 prosentin kasvuna. Benecol-margariinimyyntin palautuminen Raisiolle toteutettiin Puolassa onnistuneesti. Raisio on markkinajohtaja kolesterolia alentavissa terveysvaikutteisissa margariineissa, vaikka kilpailu Puolassa on kiristynyt uuden toimijan tultua markkinoille. Raisiolla on Itä-Euroopan markkinoilla hyvät kasvunäkymät.

Licensed brands

Benecol

Raisio myi keväällä 2013 USA:ssa sijaitsevan esteröintilaitoksensa ja virtaviivaisti kasvistanoli-esterin toimitusketjua. Benecol-tuotteet lanseerattiin Hong Kongin markkinoille syyskuussa. Hong Kongissa on käytössä uudenlainen toimintamalli, jossa Raisio itse ja paikallinen jakelija vastaavat yhdessä toiminnasta ja sen kehittämisestä. Raision pitkäaikainen partneri Kalbe International lanseerasi Benecol-tuotteet Filippiineillä lokakuussa. Benecol-tuotteiden myynti kasvoi hyvin Indonesiassa, joka on Kalbe Internationalin ensimmäinen Benecol-tuotteiden markkina-alue.

Eurooppa on edelleen Benecol-tuotteiden suurin markkina-alue, mutta nopeinta myynnin kasvu oli Etelä-Amerikan ja Aasian uusilla markkinoilla. Markkinatilanne jatkui haastavana muutamilla Euroopan markkinoilla mm. private label -tuotteiden osuuden kasvaessa ja hintakilpailun kiristytessä. Raision suurin Benecol-partneri on toteuttamiensa muutosten jälkeen menettänyt markkinaosuutta Benecol-tuotteiden suurimmalla markkinalla.

Benecol-tuotteiden myynnin kehityksessä eri markkinoiden välillä oli edelleen suuria eroja. Benecol-partnereiden aktiivisuus markkinoinnissa ja mainonnassa näkyi pääsääntöisesti myynnin hyvänä kehityksenä. Benecol-brändi on valittu kahtena peräkkäisenä vuonna Suomen luotetuimmaksi terveysvaikutteiseksi elintarvikebrändiksi Valitut Palat -lehden kyselyssä.

Benemilk Oy

Huhtikuussa 2013 Raisio ja Intellectual Ventures (IV) päättivät yhteisyrittä Benemilk Oy:n perustamisesta Suomeen. Yhteisyrittäjien tavoitteita ovat Benemilkin patenttisuojan vahvistaminen ja keksinnön kansainvälinen kaupallistaminen.

Benemilk Oy:n nimissä jätettiin heinäkuun 2013 lopussa 10 Benemilk-innovaatioon liittyvää uutta, kansainvälistä patenttihakemusta. Osa hakemuksista oli uusia innovaatioita, jotka kuitenkin liittyivät Benemilk-innovaatioon. Benemilk-patenttihakemusten käsittely etenee suunnitellusti. Alkuperäiset helmikuussa 2012 jätetyt patenttihakemukset tulivat julkiseksi 1.8.2013. Ne liittyvät Benemilk-täysrehuihin ja -tiivistisiin sekä maidon koostumuksen paranemiseen.

Benemilk Oy jätti joulukuun 2013 lopussa suomalaista kalanrehukeksintöä koskevan patenttihakemuksen USA:ssa ja aloittaa keksinnön kaupallistamisen. Patenttihakemus koskee suomalaisen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kehittämää kalanrehua, jossa rehun sisältämää kalaöljyä voidaan aikaisempaa enemmän korvata ekologisemmalla ja edullisemmalla rypsiöljyllä säilyttäen lohien laatu ja terveyshyödyt sekä kuluttajien tarpeiden mukaiset tuotteet.

Raisioagro on ollut Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen keskeinen yhteistyökumppani uuden kalanrehun kehittämisessä ja yhtiö on ottanut menetelmän jo käyttöönsä. Lohien ruokintaa voidaan muuttaa kasvipohjaisemmaksi ilman, että kalan hyvät ravintoarvot heikkenevät. Keksinnön myötä lohenkasvatuksen kannattavuus ja ekologinen kestävyys paranevat, kun luonnonkaloista peräisin olevan kalaöljyn käyttöä kyetään vähentämään selvästi.

Raision ja Intellectual Venturesin (IV) yhteisyrityksen Benemilk Oy:n toimintaa tullaan suuntaamaan niin, että yhtiö kaupallistaa Benemilk-innovaation lisäksi muitakin elintarvike- ja agroalojen innovaatioita ja niihin liittyvää IPR:ää. Tavoitteena on innovoida yhdessä tiedemaailman kanssa ratkaisuja globaaleihin elintarvike- ja agro-sektorien haasteisiin.

RAISIOAGRO-YKSIKKÖ

Raisioagro-yksikköön kuuluvat rehut, viljakauppa, kasviöljyt, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä bioenergia.

		Q4/2013	Q3/2013	Q2/2013	Q1/2013	2013	2012
Liikevaihto	M€	53,4	76,4	70,9	53,5	254,2	255,7
Liiketulos ilman kertaeriä	M€	-0,3	2,6	1,3	-0,6	3,1	-0,3
Liiketulos ilman kertaeriä	%	-0,5	3,4	1,9	-1,1	1,2	-0,1
Kertaerät	M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
Liiketulos	M€	-0,3	2,6	1,3	-0,6	3,1	-0,7
Investoinnit	M€	0,7	0,3	0,7	0,7	2,3	2,0
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	52,4	74,3

Liikevaihto

Raisioagron liikevaihto oli 254,2 (255,7) miljoonaa euroa. Kalanrehujen liikevaihto kasvoi noin 20 prosentilla. Naudanrehujen sekä sian- ja siipikarjanrehujen liikevaihto laski hieman. Tuotantopanosten ja tarvikkeiden liikevaihto kasvoi noin 40 prosentilla. Kasviöljyteollisuuden liikevaihto puolittui vertailukaudesta toteutettujen sopeuttamistoimenpiteiden myötä. Hintakilpailu rehuissa kiristyi rehuotuotannon ylikapasiteetin seurauksena.

Raisioagron liikevaihdosta rehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet muodostavat 87 prosenttia. Raisioagron liikevaihdosta lähes 90 prosenttia tulee Suomesta. Venäjä on kalan- ja maatilarehujen suurin vientimarkkina.

Tulos

Raisioagron liiketulos oli 3,1 (-0,7 ja ilman kertaeriä -0,3) miljoonaa euroa. Rehujen ja muiden tuotantopanosten liiketulos oli selvästi vertailuvuotta parempi. Tulosparannukseen vaikuttivat myös kustannustehokkuuden parantamiseksi tehdyt toimenpiteet, tuotevalikoiman laajentaminen ja kasviöljyteollisuuden sopeuttamistoimet. Sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta kasviöljyteollisuuden koko vuoden liiketulos jäi selvästi tappiolliseksi. Raisioagro kirjasi vertailuvuonna kertaeränä 0,4 miljoonaa euroa yt-neuvottelujen kuluja.

Kiristyvää kilpailua lisää tarvetta tarkastella Raisioagron eri toimintojen kannattavuutta yhtiön kannattavan liiketoiminnan ja kasvun varmistamiseksi.

Liiketoiminta

Maatilarehut

Vuonna 2013 Raisioagron asema Suomen maataloustuotteiden markkinoilla vakiintui ja vahvistui samalla kun yhtiön tunnettuus parani. Raisioagron rehumyyntin kokonaisvolyymi oli edellisvuoden tasoa myyntin painottuessa selkeämmin korkeamman jalostusasteen tuotteisiin, kuten Benemilkiin.

Suomessa kotieläintilojen määrä väheni edelleen rakennemuutoksen myötä. Kotieläintuotantoa jatkavien tilojen tuotannon lisäys kompensoi lopettavien tilojen tuotantoa. Maidon, siipikarjalihan, sianlihan ja kananmunien kokonaistuotanto kasvoi.

Maidon kuluttajakysyntä jatkui hyvänä, mikä näkyi myös tuottajahintojen nousuna. Lehmien maitotuotoksen kasvattamiseen on hyvät mahdollisuudet ruokinnan suunnittelulla ja oikein valituilla rehuilla.

Siipikarjanlihan markkinatilanne jatkui myönteisenä. Tuotannon kasvu kohdistui erityisesti broilerinlihaan, jonka kulutus kasvoi katsauskaudella noin neljä prosenttia. Sianlihan tuotannon kannattavuus Suomessa oli edelleen heikkoa, vaikka lihan tuottajahinta nousi vuoden 2013 alussa. Sianlihan kokonaistuotanto nousi hieman edellisvuodesta. Raisioagron toiminta sika- ja siipikarjatiloihin perustuu ruokintaosaamiseen, jonka merkitys korostuu alan rakennemuutoksen myötä.

Benemilk

Maitotuotteiden globaali kysynnän kasvu sekä maitotuotteiden hintojen nousu tukevat kaikkia toimenpiteitä ja keksintöjä, joilla maidontuotannon hyötysuhdetta kyetään tehostamaan sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Raisioagro jatkaa määrätietoista työtä Benemilk-tuotteiden menekin edistämiseksi kotimaassa. Benemilk Oy puolestaan vastaa innovaation kansainvälisestä kaupallistamisesta.

Benemilk-rehut lanseerattiin Suomen markkinoille alkuvuonna 2013. Lanseerausvaiheessa tuoteperhe sisälsi neljä tuotetta. Lanseerauksen toinen vaihe toteutettiin viime syksynä tuotevalikoiman laajentamisella ja seminaarikiertueella. Nykyisin Benemilk-tuotteiden valikoimasta löytyy oikeat rehut kaikkiin Suomen yleisimpiin ruokintamalleihin.

Benemilkin saavutettua noin 10 prosentin markkinaosuuden Suomen lypsykarjanrehuissa, nähtiin keväällä 2013 maidon keskituotoksen välitön 1,4 prosentin nousu. Ilmiö toi tiloille noin 14 miljoonaa euroa lisää tuottoa. Hyvällä säilörehusadolla on tärkeä merkitys, mutta 10 vuoteen ei ole nähty vastaavaa maidontuotannon kasvua, vaikka aikaisempiinkin vuosiin mahtuu hyviä säilörehuvuosia.

Kalanrehut

Raisioagron kalanrehujen myynti Suomessa kasvoi innovatiivisen kalanrehukeksinnön ja ympäristönäkökulmat huomioivan tuotevalikoiman ansiosta. Myös sääolosuhteet päämarkkina-alueilla Suomessa ja Luoteis-Venäjällä suosivat kalankasvatusta vuonna 2013.

Tärkeimmällä vientimarkkinalla Luoteis-Venäjällä Raisioagro on merkittävä toimija. Meillä on sopivat tuotteet kasvaville Luoteis-Venäjän markkinoille, sillä kalankasvatuksen ympäristövaikutuksiin kiinnitetään nykyisin enemmän huomiota. Raisioagron valmistamista kalanrehuista noin puolet menee vientiin.

Raisioagron uudessa Hercules LP OPTI -konseptissa yhdistyvät uusi keksintö ja ympäristöasiat. Hercules LP lanseerattiin jo vuonna 2009 ja siinä hyödynnettiin ensimmäisenä maailmassa isojen kirjolohien rehuissa fytaasientsyymiä, jonka ansiosta vesistöjen fosfori-kuormitus pienenee 26 %. Uusi Opti -rehu on kehitetty kirjolohien kasvatuksen loppuvaiheeseen varmistamaan kalojen luontaisten, ihmisille terveellisten EPA- ja DHA-rasvahappojen optimaalinen määrä.

Tuotantopanokset ja verkkokauppa

Raisioagron myymien tuotantopanosten valikoima on laajentunut vuosi vuodelta. Raisioagron markkina-asema vahvistui tuotantopanoskaupan kaikissa tuoteryhmissä Suomen kokonaismarkkinoiden ollessa edellisvuoden tasolla.

Raisio pääyhteistyökumppani lannoitteissa on Yara ja polttoöljyissä Neste Oil. Vertailuvuodesta kolminkertaistuneen polttoöljymyynnin rinnalle tulevat myyntiin myös Neste Oilin voiteluaineet.

Raisioagron verkkokauppa on kasvattanut tuntuvasti myös tuotantopanosten myyntiä. Verkkokaupan tavoitteena on tarjota asiakkaillemme yhdestä paikasta kattava valikoima tilojen tarvitsemia rehuja sekä muita tuotantopanoksia ja -tarvikkeita kilpailukykyisin hinnoin.

Kasviöljyt

Vuoden 2013 alkupuolella toteutettu kasviöljyteollisuuden sopeuttaminen markkinatilanteeseen sekä tuotannon tehokkuuteen ja joustavuuteen tehdyt investoinnit eivät muuttuneessa tilanteessa olleet riittäviä kannattavaan liiketoimintaan. Suomessa ei viljellä riittävästi öljykasveja niitä puristavan kotimaisen teollisuuden tarpeisiin eikä tuontisiemenen puristaminen ole taloudellisesti kannattavaa.

Raision syyskuun alussa 2013 käynnistämät yt-neuvottelut kasviöljyteollisuuden toimintamahdollisuuksien uudelleenarvioimiseksi johtivat toiminnan keskeyttämiseen. Raisio jätti oven auki öljykasvien puristuksen jatkamiselle, mutta lomautti tammikuussa 2014 tehtaan koko henkilöstön toistaiseksi. Lomautus koskee 15 henkilöä.

Erityisesti EU:n päätös neonikotinoidien käytön kiellosta heikentää entisestään kotimaisen siemenen saatavuutta, mikäli päätös jää pysyväksi. Halukkuutta öljykasvien viljelyyn tulevalle satokaudella ei toistaiseksi tiedetä. Mahdolliset öljykasvien viljelyä Suomessa tukevat maataloustukiratkaisut ovat liiketoiminnan tulevaisuuden kannalta merkitseviä.

Viljat

Viljojen ja valkuaisraaka-aineiden hinnat pysyivät vuoden 2013 ensimmäisellä puoliskolla melko korkealla tasolla. Uuden kauden hyvä sato niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin käänsi raaka-aineiden hinnat laskuun. Viljaraaka-aineiden hintavolatiliteetin arvioidaan jatkuvan.

Raision Suomessa käyttämästä viljasta 99 % on kotimaista. Suurimman osan käyttämästään viljasta Raisio ostaa sopimusviljelijöiltään. Sopimusviljelyn tavoitteena on hankkia kustannus- tehokkaasti ja kilpailukykyiseen hintaan hyvälaatuisia viljaa Raision elintarvikkeiden ja rehujen raaka-aineiksi.

Yritysvastuu

Merkittävänä viljan ja muiden kasvipohjaisten raaka-aineiden käyttäjänä Raisiolla on halu ja mahdollisuus rakentaa kestävää ruokaketjua. Raision tuotteiden vastuullisuusvaikutukset ulottuvat suoraan hallitsemamme toiminnan ulkopuolelle, kuten alkutuotantoon, muuhun teollisuuteen ja kulutukseen. Raisio toimii yhdessä sidosryhmiensä, kuten asiakkaiden, henkilöstön, raaka-ainetoimittajien, tiedemaailman ja järjestöjen kanssa kestävä kehityksen edistämiseksi koko ruokaketjussa.

Yksi vuoden 2013 suurimmista maailmanlaajuisista vastuullisuuden trendeistä, kiinnostus alkuperään, näkyi myös Raisiossa sidosryhmien kasvaneena kiinnostuksena. Raision vastuullisuustyössä kiinnitettiin huomiota alkutuotannon ympäristövaikutuksiin monessa hankkeessa.

Alkuvuodesta 2013 lanseerattiin Suomen markkinoille Benemilk-rehut. Lehmä pystyy hyödyntämään Benemilk-rehujen sisältämän energian tehokkaammin, mikä vähentää maidontuotannon ympäristövaikutuksia.

Keväällä 2013 Raisioagro otti siipikarjan- ja sianrehujensa vaihtoehtoiseksi raaka-aineeksi geenimuunnellun soijan. Valikoimissa ovat edelleen myös gmo-vapaat rehut sekä luomurehut. Kaikki Raisioagron valmistamat naudat- ja kalanrehut ovat täysin gmo-vapaita.

Raisioagron Huippufarmari haussa -kilpailu oli Suomen ensimmäinen ympäristövaikutukset huomioiva satokilpailu. Kilpailun parhaiden tilojen satotasot olivat jopa kaksi kertaa suuremmat kuin valtakunnalliset keskisadot.

Raisio kehittää kuluttajien ja asiakkaiden tarpeisiin ekologisia, terveellisiä ja luonnonvaroja säästäen valmistettuja tuotteita sekä ratkaisuja. Yhtiön tiedossa ei ole merkittäviä taloudellisia ympäristöriskejä.

Hallinto ja johto

Hallitus ja hallintoneuvosto

Yhtiökokous on vahvistanut hallituksen jäsenmääräksi viisi, mutta heinäkuusta 2013 lähtien hallitus on toiminut nelijäsenisenä. Hallituksen jäseniä ovat Matti Perkonoja (puheenjohtaja), Michael Ramm-Schmidt (varapuheenjohtaja), Erkki Haavisto ja Pirkko Rantanen-Kervinen. Anssi Aapola toimi hallituksen jäsenenä marraskuusta 2006 aina kuolemaansa 6.7.2013 asti. Kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia.

Simo Palokangas toimi hallituksen puheenjohtajana marraskuusta 2006 lähtien 27.3.2013 asti. Hän ei yhtiöjärjestyksen perusteella ollut vaalikelpoinen hallituksen jäseneksi uudelle toimikaudelle. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin 27.3.2013 alkaen Matti Perkonoja.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Michael Hornborg 27.3.2013 asti, minkä jälkeen puheenjohtajan tehtävää hoiti varapuheenjohtaja Holger Falck 28.5.2013 asti, jolloin hallintoneuvosto valitsi puheenjohtajakseen Paavo Myllymäen.

Konsernin johtoryhmä

Vincent Poujardieu siirtyi 29.4.2013 alkaen Raision Consumer brands -liiketoiminnoista vastaavaksi johtajaksi. Consumer brands -liiketoimintoihin kuuluvat Raision elintarviketoiminnot Länsi-, Pohjois- ja Itä-Euroopassa. Poujardieu jatkaa myös konsernin johtoryhmän jäsenenä ja liiketoimintojen kehitysjohtajana. Viimeksi Poujardieu vastasi Raision Licensed brands -liiketoiminnoista.

Licensed brands -liiketoiminnasta vastaavaksi johtajaksi siirtyi 29.4.2013 alkaen Mikko Laavainen. Samassa yhteydessä hänestä tuli konsernin johtoryhmän jäsen. Licensed brands -liiketoimintaan kuuluu Benecolin lisäksi Benemilk Oy. Viimeksi Laavainen toimi Benecol-liiketoiminnan johtajana.

Diplomi-insinööri Jarmo Puputti aloitti 1.11.2013 Raisioagro Oy:n toimitusjohtajana ja Raisio-konsernin johtoryhmän jäsenenä.

Raisioagro Oy:n pitkäaikainen toimitusjohtaja Leif Liedes siirtyi 1.11.2013 alkaen Benemilk-projektin neuvonantajaksi ja jatkaa konsernin johtoryhmän jäsenenä.

Konsernin johtoryhmään kuuluvat myös toimitusjohtaja Matti Rihko, talousjohtaja Jyrki Paappa, henkilöstöjohtaja Merja Lumme ja lakiasiaintohtaja Sari Koivulehto-Mäkitalo, joka toimii myös johtoryhmän sihteerinä.

Henkilöstö

Raisio-konsernin jatkuvien toimintojen palveluksessa työskenteli vuoden lopussa 1 896 (31.12.2012: 1 885) henkilöä. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 1 946 (1 587). Vuoden 2013 lopussa henkilöstöstä 79 (31.12.2012: 78) prosenttia työskenteli muualla kuin Suomessa.

Brändit-yksikössä työskenteli vuoden 2013 lopussa 1 667 (1 643) henkilöä, Raisioagrossa 176 (184) ja palvelufunktioissa 53 (58) henkilöä. Eniten raisiolaisia työskentelee Isossa-Britanniassa.

Raision palkat ja palkkiot jatkuvista toiminnoista vuonna 2013 olivat yhteensä 64,7 miljoonaa euroa (65,7 miljoonaa euroa vuonna 2012 ja 62,0 milj. euroa vuonna 2011) henkilösivukuluineen.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Kansainvälinen talouskehitys jatkuu epävarmoissa tunnelmissa. USA:n velkaelvytyksen asteittainen vähentäminen on lisännyt epävarmuutta etenkin kehittyvissä talouksissa. Niiden valuuttojen arvo on heikentynyt suhteessa dollariin ja euroon. Tämä kehitys on koskenut markkina-alueistamme erityisesti Venäjää. Matala talouskasvu ja valtioiden velkaongelmien pitkittyminen ylläpitävät talouden epävarmuutta vuonna 2014. Epävarmasta yleisestä tilanteesta huolimatta uskomme päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän suhteellisen vakaina verrattuna muihin toimialoihin.

Raaka-ainehintojen volatiliteetin arvioidaan pysyvän korkealla tasolla. Matala talouskasvu ja mahdollisesti hyvin onnistuvat sadot saattavat rauhoittaa hintakehitystä, mutta toisaalta ilmaston ääri-ilmiöt aiheuttanevat nopeita muutoksia eri maataloushyödykkeiden sato-odotuksissa ja hintatasossa. Riskienhallinnan merkitys tärkeimpien raaka-aineiden arvon ja volyymin osalta tulee säilymään kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeänä jatkossakin.

Raisiolle kasvujakso on murrosvaihe, jonka aikana monia yhtiön toimintatapoja kehitetään ja liiketoimintojen johtaminen on merkittävästi normaalitilannetta haastavampaa. Kasvu- ja rationalisointihankkeet voivat edelleen tuoda yhtiön kokoon nähden merkittäviä kustannuksia.

Näkymät 2014

Raisio jatkaa vuonna 2014 liikeluoksensa parantamista, minkä arvioidaan painottuvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle, jolloin nyt käynnissä olevat tehostamistoimet on toteutettu.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2013 oli 161 401 885,58 euroa. Hallitus esittää 27.3.2014 kokoontuvalle yhtiökokoukselle 0,13 euron osingon maksamista osakkeelta, ei kuitenkaan yhtiön hallussa oleville osakkeille.

Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 1.4.2014 ja osingon maksupäivä 8.4.2014.

Raisiossa 13. helmikuuta 2014

Raisio Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Matti Rihko, p. 0400 830 727
talousjohtaja Jyrki Paappa, p. 050 556 6512
viestintä- ja IR-päällikkö Heidi Hirvonen, p. 050 567 3060

Tilaisuus analyytikoille ja medioille pidetään 13.2.2014 klo 14.00 alkaen Helsingissä hotelli Scandic Simonkentässä, osoite Simonkatu 9, Helsinki.

Toimitusjohtajan englanninkielinen video vuodesta 2013 julkaistaan Raision nettisivuilla osoitteessa www.raisio.com.

Raision taloudellisten katsausten julkaisuajat vuonna 2014

- Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013 sekä palkka- ja palkkioselvitys 2013 julkistetaan viikolla 10
- Raision vuosikertomus 2013 julkistetaan verkossa osoitteessa <http://vuosikertomus2013.raisio.com> viikolla 11. Raision yritysraportti on osa verkkovuosikertomusta.
- Varsinainen yhtiökokous pidetään 27.3.2014
- Tammi-maaliskuun osavuosikatsaus julkistetaan 8.5.2014
- Tammi-kesäkuun osavuosikatsaus julkistetaan 12.8.2014
- Tammi-syyskuun osavuosikatsaus julkistetaan 4.11.2014

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä Raision ylimmän johdon tiedossa oleviin oletuksiin, suunnitelmiin ja päätöksiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi toteuma voi erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisältyneistä oletuksista ja suunnitelmista johtuen mm. ennakoimattomista muutoksista markkinoilla, kilpailuolosuhteissa, globaalissa taloudessa sekä laeissa ja säädöksissä.

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT
KONSERNIN TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/2013	10-12/2012	2013	2012
JATKUVAT TOIMINNOT				
Liikevaihto	131,2	137,5	557,6	584,1
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-107,3	-115,7	-456,8	-488,8
Bruttokate	23,9	21,8	100,8	95,2
Liiketoiminnan tuotot ja -kulut, netto	-17,6	-17,3	-67,2	-63,6
Liiketulos	6,3	4,5	33,6	31,7
Rahoitustuotot	0,2	0,2	1,0	1,9
Rahoituskulut	-0,6	-2,8	-2,8	-17,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	-0,1
Tulos ennen veroja	5,9	1,8	31,8	15,6
Tuloverot	-0,1	0,1	-6,0	-4,0
TILIKAUDEN TULOS	5,7	1,9	25,9	11,7
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	5,8	1,9	26,2	12,0
Määräysvallattomille omistajille	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (€)				
Laimentamaton osakekohtainen tulos	0,04	0,01	0,17	0,08
Laimennettu osakekohtainen tulos	0,04	0,01	0,17	0,08

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/2013	10-12/2012	2013	2012
Tilikauden tulos	5,7	1,9	25,9	11,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Nettosijoituksen suojaus	0,0	0,0	0,0	-0,5
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,1	0,0	0,1	0,0
Rahavirran suojaus	0,0	0,1	0,4	0,1
Muuntoerot	-1,1	-1,7	-3,6	1,4
Tilikauden laaja tulos	4,7	0,2	22,8	12,7
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	4,8	0,3	23,1	13,0
Määräysvallattomille omistajille	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3

KONSERNIN TASE (M€)

	31.12.2013	31.12.2012
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	41,3	39,7
Liikearvo	108,5	111,2
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	114,5	123,4
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,8	0,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2,6	2,3
Saamiset	0,1	0,2
Laskennalliset verosaamiset	2,2	2,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä	269,9	279,9
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	70,9	92,7
Myynti- ja muut saamiset	66,5	82,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	73,6	56,3
Rahat ja pankkisaamiset	10,3	6,8
Lyhytaikaiset varat yhteensä	221,3	237,7
Varat	491,2	517,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	27,8	27,8
Omat osakkeet	-20,4	-20,5
Muu emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	323,3	319,0
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	330,6	326,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	1,1	1,0
Oma pääoma yhteensä	331,7	327,3
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	12,6	14,1
Eläkevelvoitteet	0,0	0,2
Varaukset	0,2	0,2
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	34,2	55,5
Johdannaissopimukset	0,9	1,7
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	48,0	71,8
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	88,2	95,6
Varaukset	1,2	0,0
Johdannaissopimukset	0,9	0,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	21,1	22,6
Lyhytaikaiset velat yhteensä	111,4	118,5
Velat yhteensä	159,5	190,3
Oma pääoma ja velat	491,2	517,6

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (M€)

	Osa- ke- pää- oma	Yli- kurssi- ra- hasto	Vara- ra- hasto	Omat osake- heet	Muunto- erot	Muut ra- hastot	Kerty- neet voitto- varat	Yht.	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pää- oma yht.
Oma pääoma 31.12.2011	27,8	2,9	88,6	-19,5	-0,7	0,2	232,5	331,7	1,1	332,9
Tilikauden laaja tulos										
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	12,0	12,0	-0,3	11,7
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)										
Nettosijoituksen suojaus	-	-	-	-	-0,5	-	-	-0,5	-	-0,5
Myytävässä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1
Muuntoerot	-	-	-	-	1,4	-	-	1,4	-	1,4
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	0,1	12,0	13,0	-0,3	12,7
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingot	-	-	-	-	-	-	-17,6	-17,6	0,5	-17,1
Nostamattomat osingot							0,1	0,1		0,1
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-1,0	-	-	-	-1,0	-	-1,0
Määräysvallattomilta omistajilta hankittu osuus	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	0,0	-	-	0,0	0,1	-	0,1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	-1,0	0,0	0,0	-17,4	-18,4	0,2	-18,2
Oma pääoma 31.12.2012	27,8	2,9	88,6	-20,5	0,2	0,2	227,0	326,3	1,0	327,3
Tilikauden laaja tulos										
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	26,2	26,2	-0,3	25,9
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)										
Myytävässä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	-	0,4	-	0,4	-	0,4
Muuntoerot	-	-	-	-	-3,6	-	-	-3,6	-	-3,6
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,6	0,5	26,2	23,1	-0,3	22,8
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingot	-	-	-	-	-	-	-19,1	-19,1	0,4	-18,6
Nostamattomat osingot	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Määräysvallattomilta omistajilta hankittu osuus	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	0,0	-	-	0,2	0,2	-	0,2
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-18,8	-18,8	0,4	-18,3
Oma pääoma 31.12.2013	27,8	2,9	88,6	-20,4	-3,4	0,7	234,5	330,6	1,1	331,7

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (M€)

	2013	2012
Tulos ennen veroja	31,8	15,6
Oikaisut	19,4	33,0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	51,2	48,6
Myynti- ja muiden saamisten muutos	13,3	-4,6
Vaihto-omaisuuden muutos	21,0	-8,3
Osto- ja muiden velkojen muutos	-7,3	-4,7
Käyttöpääoman muutos yhteensä	27,0	-17,7
Rahoituserät ja verot	-6,4	-10,0
Liiketoiminnan rahavirta	71,8	20,9
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-15,0	-10,0
Tytäryritysten hankinta	0,0	-46,2
Käyttöomaisuuden myynti	5,6	0,1
Sijoitukset arvopapereihin	-0,3	-0,1
Arvopaperien myynti	0,0	0,2
Myönnetyt lainat	0,0	-0,8
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,1	0,2
Investointien rahavirta	-9,5	-56,6
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-21,9	-23,2
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,1	-2,0
Omien osakkeiden hankinta	0,0	-1,0
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot	-18,5	-17,0
Rahoituksen rahavirta	-40,3	-43,2
Rahavarojen muutos	22,0	-78,9
Rahavarat kauden alussa	61,9	140,5
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,0	0,7
Rahavarojen käyvän arvon muutosten vaikutus	0,1	-0,4
Rahavarat kauden lopussa	83,9	61,9

TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN LIITETIEDOT

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 'Osavuosisikatsaukset' -standardin mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2012 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta kehittämismenojen aktivointia uudessa Benemilk Oy:ssä 1.7.2013 alkaen ja 1.1.2013 käyttöön otettuja EU:n hyväksymiä alla mainittuja uusia ja uudistettuja IFRS-standardeja. Standardimuutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 1 (muutos) Muiden laajan tuloksen erien esittäminen
IAS 12 (muutos) Laskennallisten verojen käsittely
IAS 19 (muutos) Työsuhde-etuudet
IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot
IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen
Vuosittaiset IFRS-muutokset (Annual improvements)

Tilinpäätöksen laatiminen edellyttää, että johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteumat saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tilinpäätöstiedote esitetään miljoonina euroina.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Raportoitavat segmentit ovat Brändit ja Raisioagro. Brändit-segmentti muodostuu Licensed brands -toiminnosta ja Consumer brands -toiminnosta. Segmentin alla raportoidaan Benecol-liiketoiminta ja Benemilk Oy sekä elintarvikkeen Pohjois-, Länsi- ja Itä-Euroopan toiminnot. Raisioagro-segmenttiin kuuluvat rehut, viljakauppa, kasviöljyt, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä bioenergia.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/2013	10-12/2012	2013	2012
Brändit	78,0	76,5	304,7	329,5
Raisioagro	53,4	61,3	254,2	255,7
Muut toiminnot	0,3	0,5	1,3	2,0
Toimialaryhmien välinen myynti	-0,5	-0,8	-2,6	-3,1
Liikevaihto yhteensä	131,2	137,5	557,6	584,1

LIIKETULOS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/2013	10-12/2012	2013	2012
Brändit	7,9	5,7	35,7	34,9
Raisioagro	-0,3	-0,5	3,1	-0,7
Muut toiminnot	-1,4	-0,8	-5,1	-2,5
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos yhteensä	6,3	4,5	33,6	31,7

NETTOVARALLISUUS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	31.12.2013	31.12.2012
Brändit	254,2	271,7
Raisioagro	52,4	74,3
Muut toiminnot ja kohdistamattomat erät	25,2	-18,8
Nettovarallisuus yhteensä	331,7	327,3

INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/2013	10-12/2012	2013	2012
Brändit	7,1	15,4	13,4	21,2
Raisioagro	0,7	1,0	2,3	2,0
Muut toiminnot	0,1	0,5	1,0	1,4
Eliminoinnit	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Investoinnit yhteensä	7,8	17,0	16,5	24,6

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN (M€)

	10-12/2013	10-12/2012	2013	2012
Suomi	66,5	71,8	283,7	296,0
Iso-Britannia	39,8	35,2	132,5	149,8
Muu Eurooppa	22,1	29,5	130,6	127,3
Muu maailma	2,8	1,0	10,8	10,9
Yhteensä	131,2	137,5	557,6	584,1

HANKITUT LIKETOIMINNOT**Vuosi 2012**Candy Plus

Raisio Oyj ilmoitti 13.11.2012 ostaneensa tšekkiläisen Candy Plus s.a. -makeisyhtiön. Yhtiöllä on neljä tytäryhtiötä.

Candy Plus on vuonna 2000 perustettu yksityisten sijoittajien omistama yhtiö. Yhtiön makeisbrändejä kotimarkkinalla Tšekissä ovat mm. Juicee Gummee, Fundy, Pedro ja Cuksy. Tuotevalikoimaan kuuluu makeisten nopeimmin kasvavia tuotekategorioita, kuten pehmeät ja enemmän aitoa hedelmää sisältävät makeiset, lakritsi ja terveysvaikutteiset makeiset.

Candy Plus -yhtiöiden tulos on raportoitu osana Raision Brändit-segmentin lukuja 13.11.2012 lähtien.

Maksettu kauppahinta oli 14,1 M€. Kauppaan liittyvien asianajajien, neuvonantajien ja ulkopuolisten arvonmäärittäjien palkkiot olivat yhteensä 0,6 M€, jotka on kirjattu vuoden 2012 tuloslaskelmaan hallinnon kuluiksi Brändit-segmentille.

Hankinnasta syntyi liikearvoa 5,5 M€. Liikearvo johtuu paikallisen liiketoiminnan tulonodotuksista, jotka perustuvat yrityskokonaisuuden historialliseen tuloksentelekykyyn ja näkemykseen tulostason ylläpitämisestä ja parantamisesta. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Liiketoimintojen yhteydessä hankittuihin saamisiin ei sisälly perimiskelvottomia eriä.

Raisio-konsernin liikevaihto ajalla tammi-joulukuu 2012 olisi ollut 605,4 M€ ja jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja ja ilman kertaeriä 34,3 M€, jos tilikauden aikana toteutunut liiketoimintojen hankinta olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2012 alusta lähtien. Hankinta-ajankohdan jälkeinen Candy Plus -al konsernin liikevaihto oli 3,2 M€ ja tulos ennen veroja -0,2 M€.

Candy Plus -liiketoiminnan yhdistelyn kirjanpitokäsittely oli vuoden 2012 tilinpäätöstä laadittaessa vielä kesken. Muutoksia tehtyihin kirjauksiin ei kuitenkaan todettu tarpeellisiksi.

Sulma

Raisio ilmoitti 20.3.2012 puolalaisen Sulma Sp. z o.o:n pasta- ja suurimoliiketoiminnan ostosta. Liiketoiminnan osti Raision konserniyhtiö Raisio sp. z o.o Puolassa. Kaupan arvo oli 2,4 M€ (9,8 milj. zlotya). Kaupan yhteydessä Raisiolle siirtyi pasta- ja suurimoliiketoiminta, siihen kuuluvat immateriaalioikeudet sekä käyttö- ja vaihto-omaisuus. Hankinnan yhteydessä Raisiolle ei siirtynyt velkoja. Hankinnan yhteydessä ei syntynyt liikearvoa.

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintapäivänä olivat seuraavat:

	Candy Plus	Sulma	Yhteensä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11,2	1,9	13,0
Tavaramerkit	0,0	0,1	0,1
Muut aineettomat hyödykkeet	1,4		1,4
Laskennalliset verosaamiset	0,3		0,3
Vaihto-omaisuus	3,8	0,4	4,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5,1		5,1
Rahavarat	0,7		0,7
Varat yhteensä	22,4	2,4	24,8
Laskennalliset verovelat	0,9		0,9
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	2,9		2,9
Muut pitkäaikaiset velat	0,0		0,0
Lyhytaikaiset korolliset velat	4,2		4,2
Muut velat	5,8		5,8
Velat yhteensä	13,8	0,0	13,8
Nettovarallisuus	8,6	2,4	11,0
Maksetut käteisvarat	14,0	2,4	16,4
Velkana tilinpäätöshetkellä	0,1		0,1
Hankintahinta	14,1	2,4	16,5
Liikearvo	5,5	0,0	5,5
Rahana maksettu kauppahinta	14,0	2,4	16,4
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	0,7		0,7
Rahavirtavaikutus	13,3	2,4	15,7

Liikearvon muutokset

	2013	2012
Liikearvon kirjanpitoarvo katsauskauden alussa	111,2	103,3
Muuntoerot	-2,7	2,5
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,0	5,5
Liikearvon kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	108,5	111,2

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET (M€)

	31.12.2013	31.12.2012
Hankintameno tilikauden alussa	410,7	386,9
Muuntoerot	-3,4	1,2
Lisäykset	12,6	24,2
Vähennykset	-33,3	-1,6
Hankintameno tilikauden lopussa	386,6	410,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	287,3	269,8
Muuntoerot	-1,6	0,5
Lisäykset	0,0	3,7
Vähennykset ja siirrot	-27,8	-1,3
Tilikauden poistot	14,2	14,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden lopussa	272,2	287,3
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	114,5	123,4

VARAUKSET (M€)

	31.12.2013	31.12.2012
Tilikauden alussa	0,2	1,4
Varausten lisäykset	1,2	0,0
Käytetyt varaukset	0,0	-1,2
Tilikauden lopussa	1,4	0,2

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (M€)

	31.12.2013	31.12.2012
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	9,5
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,1	0,1
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,3	0,2
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,8	0,9
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,0	0,4
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,1
Saamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	10,6	10,6

VASTUUSITOUMUKSET (M€)

	31.12.2013	31.12.2012
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset		
Vähimmäisvuokravastuut	7,1	7,3
Vastuusitoumukset yhtiön itsensä puolesta		
Vastuusitoumukset muiden puolesta		
Takaukset	0,0	0,0
Muut vastuut	3,5	2,5
Sitoutuminen investointimaksuihin	0,7	0,5

JOHDANNAISSOPIMUKSET (M€)

	31.12.2013	31.12.2012
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttatermiinit	73,6	65,1
Koronvaihtosopimukset	33,7	48,2
Raaka-ainefutuurit	0,0	

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista.

	Kirjanpito- arvo 31.12.2013	Käypä arvo 31.12.2013	Kirjanpito- arvo 31.12.2012	Käypä arvo 31.12.2012
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat*)	2,6	2,6	2,3	2,3
Lainasaamiset	0,1	0,1	0,2	0,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	60,5	60,5	74,0	74,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset*)	73,6	73,6	55,1	55,1
Rahavarat	10,3	10,3	6,8	6,8
Johdannaiset*)	0,0	0,0	1,2	1,2
Rahoitusvelat				
Pankkilainat	54,9	56,1	77,7	78,9
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat*)	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut lainat	0,4	0,4	0,3	0,3
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	76,0	76,0	76,0	76,0
Johdannaiset*)	1,8	1,8	2,0	2,0

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista *) kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi myytävissä olevat rahoitusvarat. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen markkinahinnoittelun palveluntuottajan antamia arvostuksia. Myytävissä olevat rahoitusvarat kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

TULOS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN (M€)

	10-12/ 2013	7-9/ 2013	4-6/ 2013	1-3/ 2013	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012	1-3/ 2012
Liikevaihto segmenteittäin								
Brändit	78,0	73,3	78,1	75,2	76,5	86,2	85,6	81,1
Raisioagro	53,4	76,4	70,9	53,5	61,3	75,0	65,3	54,1
Muut toiminnot	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimialaryhmien väliset	-0,5	-0,6	-0,7	-0,8	-0,8	-0,7	-0,8	-0,7
Liikevaihto yhteensä	131,2	149,5	148,6	128,3	137,5	161,0	150,6	135,0
Liiketulos segmenteittäin								
Brändit	7,9	7,9	10,5	9,4	5,7	9,2	11,0	9,0
Raisioagro	-0,3	2,6	1,3	-0,6	-0,5	1,2	0,4	-1,8
Muut toiminnot	-1,4	-1,5	-1,4	-0,8	-0,8	-0,4	-0,7	-0,6
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos yhteensä	6,3	9,0	10,4	8,0	4,5	9,9	10,6	6,6
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-0,4	-0,2	-0,8	-0,4	-2,7	-2,3	-10,7	-0,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	5,9	8,8	9,5	7,7	1,8	7,5	0,0	6,3
Tuloverot	-0,1	-1,8	-2,2	-1,8	0,1	0,1	-2,5	-1,6
Konsernin tulos jatkuvista toiminnoista	5,7	6,9	7,3	5,9	1,9	7,6	-2,5	4,7

TUNNUSLUKUJA

	31.12.2013	31.12.2012
Liikevaihto, M€	557,6	584,1
Liikevaihdon muutos, %	-4,5	5,7
Käyttökate, M€	49,1	48,3
Poistot ja arvonalennukset, M€	15,5	16,6
Liiketulos, M€	33,6	31,7
% liikevaihdosta	6,0	5,4
Tulos ennen veroja, M€	31,8	15,6
% liikevaihdosta	5,7	2,7
Oman pääoman tuotto, %	7,9	3,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,6	4,5
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	55,4	78,0
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	-28,5	16,2
Omavaraisuusaste, %	68,2	64,1
Nettovelkaantumisaste, %	-8,6	4,9
Bruttoinvestoinnit, M€	16,5	24,6
% liikevaihdosta	3,0	4,2
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, M€	6,3	6,9
% liikevaihdosta	1,1	1,2
Henkilöstö keskimäärin	1 946	1 587
Tulos per osake jatkuvista toiminnoista, €	0,17	0,08
Liiketoiminnan rahavirta per osake, €	0,46	0,13
Oma pääoma per osake, €	2,13	2,10
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana, 1 000 kpl*)		
Vaihto-osakkeet	121 619	121 568
Kantaosakkeet	33 778	33 967
Yhteensä	155 397	155 535
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1 000 kpl*)		
Vaihto-osakkeet	121 882	121 560
Kantaosakkeet	33 520	33 834
Yhteensä	155 402	155 394
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, M€*)		
Vaihto-osakkeet	532,6	374,4
Kantaosakkeet	150,5	104,9
Yhteensä	683,1	479,3
Osakkeen kurssi kauden lopussa		
Vaihto-osakkeet	4,37	3,08
Kantaosakkeet	4,49	3,10

*)Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia omia osakkeita eikä Reso Management Oy:n hallussa olevia osakkeita

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja – tuloverot}^*)}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + rahoituskulut}^*)}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Tulos per osake*)	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}^{**})}$
Liiketoiminnan rahavirta per osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}^{***})}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita ^{***)}

*) Tunnuslukujen laskennassa on käytetty jatkuvien toimintojen tulosta

***) Ei sisällä osakkeita, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus eikä Reso Management Oy:n hallussa olevia osakkeita

***) Osakkeiden lukumäärästä on vähennetty Reso Management Oy:n hallussa olevat osakkeet